

ԼԱՆՔ ԵԹԷ ԽՆԴԱՆԵՐ

Երբոր կ'լսեմք որ այս ինչ անկիւն  
Ի հնունց ցրտ ած Հայոց բազմութիւն,  
Չեւնարկ մի կընէ զխոմամբ ազգասէր,  
Օ, ի մաքեր չորցած լինին արողաբեր,  
Եւ յանկարծ նախանձ կ'մանրէ, այն կեանք՝  
Դառն տղիտութեան բանալով փտանգ,  
Լանք եթէ խնդանք:

Լանք արդեօք երբոր փանք մի հինօրիայ՝  
Կանանկնք քանդուած՝ մոռացուած անխնայ,  
Բայց երբ վերստին ձեռք աշխարհաշէն՝  
Խնամով աւերակն կկանգնէ հիմքէն,  
Եւ կկապանուի յանկարծ այս ձեւնարկ  
Կմարի եռանդս կրկարի խնամք,  
Լանք եթէ խնդանք:

Լանք եթէ խնդանք որ երկու երկը  
Եղգային Գալրոցք կուտան աշակերտք,  
Որ հաստատ ուսում դեռես չընդունած  
Օւրկ դաշտախորէ արդի ուղղութեանց,  
Ու յաշտապէս կատուին մաքերն անմշակ,  
Չեր աշակերտաց վերան մէք, եղբարք,  
Լանք եթէ խնդանք:

Լանք երբ կանանկնք որ Գալրոց անուն  
Եթէ մի կկրէ, խիստ շատ աղտոտ առն,  
Եւ կամ թէ խնդանք որ փարպետք քաջ  
Չնայիր յուսմանն ոչ յահակն ոչ յաջ,  
Եւ կքարոզէ հին հին զառանցանք՝  
Եւ միջին դարու կառնածէ կեանք,  
Լանք եթէ խնդանք:

Լանք եթէ խնդանք թէ նոր սերունդներ՝  
Բարձրագոյն ուսմանց կրթութեան տեղեր,  
Միայն իրաւանց և հանգիստ կեանքի՝  
Եւ անց զխոտութեան Հայ ոգւոյ՝ լեզուի

Կփնտռեն միջոց, պատուանուն և փառք,  
Չեր վերաց մեր նոր ազգասէր եղբարք,  
Լանք եթէ խնդանք:

Կամ ազգասիրաց տեսնելով խուճերի,  
Որ դատարկ խօսքով կհիմնեն պաշտաներ,  
Բայց արդեամբ չգար ձեռքերնէն մի բան,  
Երբ փողէն խօսք դոյ մունչ կըլլան բերան,  
Լոկ չոր նպատակ, կարճատե փառաք  
Ենդրամ և անգործ չունենալով յարգ՝  
Լանք եթէ խնդանք:

Լացին շատ աչքեր կեղծեալ արտասուօք,  
Խնդացին սրտեր անտարբեր՝ անհոգ,  
Եւ շատ լեզուներ օգոբան անսանձ  
Մնաց մեր ազգին պաշտպան լոկ Եստուած  
Ետելով սրճան, այս է մեր նոր կեանք,  
Ինչ կասէք աղգիս բանխնայ անդամք,  
Լանք եթէ խնդանք:

Ս. Մարտիկանց:

## ԻՄ ԾԱՂԱԿ ԱՇԽԱՆ

Չեւ բացած աչքերս, ամէն առաւօտ,  
Ծնողիկ ինձնից շուտ ընդ լոյս անաղօտ  
Բացումսէիր դու, եւ հոտով անուշ  
Մեղմում կտեսրս դրաւած քեզ զիմ ուշ:

Երբ ես սննեակում դէմ լուսամտի  
Նստած մտայող մեռս ի ծնօտի,  
Ծնողիկ ո՛հ զիտես քի քեզ նայելիս,  
Որքան ցնծում էր սիրտս ու հոգիս:

Ինչո՞ւ արդ ինչո՞ւ անհետ քո ծաղիկ,  
Ո՛ր է, ո՛հ ո՛ր է քո հոտ անուշիկ.  
Ո՛ր են այն դուռքն կանաչ տերեւներ  
Որք այդոյն ընդ զով տային սղօյններ:

Ո՛հ, այսօր երկինք բարդ ի բարդ ամպեր,  
Հիստիսց փչէ հովն սառնաբեր,  
Եւ մերձ կայծակունք զեմեր հաւանեն,  
Որոտմունք անեղ վերդիր դղրդեն:



Ոյսօր արարած ամենքն փոխուած,  
Գէմք շառագունեալ սրտակիր մահացուաց,  
Այսօր իսկ ծաղիկ մխիթարս միա կ,  
Լինէիր պիտի, ինչ այդ րո վիճակ:

Ո՛հ, ստուեր մահուան ծաղիկ քեզ պատեց,  
Կարմիր ու դեղին զոյնիցդ զրկեց,  
Դու չորցած խաղառ տերեւդ թարշամած,  
Այն գիտեմ այդ աշնան է հարուած:

Ծաղիկ իմ կենաց էլ օրեր զարնան,  
Կանցնին սրնմաց կ'հասնին աշնան,  
Ես եւս րո պէս դունամտի չորցած  
Կպարկեմ անշունչ, այս վճիռ անանց:

Բայց յոյս մի ծնդիկ, ծաղիկ նաղիկի,  
Յոյս մի սփռիկ մեր սիրտ տխրալի,  
Կանցնին այս օրեր կ'հասնի դարուն,  
Կբաշխէ մեզ կեանք հոգի դզայան:

Նստդիկ ես երկա՛ր կ'պարկեմ ի հող,  
Մինչ հրեշտակացն հնչեացի սուր փող,  
Իմ սէր քեզ աւանդ աւանդ, գերեզման,  
Անդ ամէն դարնան քեզ կառնես կայան:

Դու մի՛ վհամիր սիրելեացս լաց,  
Բաւ է անդանօր քեզ թոր արտասուաց,  
Բուրէ անուշ հոտ պատուէ հիւրերիս,  
Մինչ փրկչին հրաման հասցէ եւ առիս:

Փ. ՆԱՐԵԿԷԱՆԵՆ:

## Բ Ա Ր Ո Յ Ա Կ Ա Ն

### ԽԲԱՏ ԱՅԼԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌ ԵՐԻՏԱԾԱՐԴ ՈՄՆ.

Վա՛յ քեզ չէ՛ այդ 'ի դէպ կալ որոցն 'ի հանգէպ,  
Ի քոյ սայր սուսերի ըմբռնել 'ի բանտի.  
Թէ են ձիգ արեղունք քաջավարժ քոյ մատանց,  
Հա՛ր կտրեա՛ զթշնամոյն զմէջս և սիրտս զօրութեանց:

Եպաղէն գովեցից զքեզ ընդ քաջս զասեցից,  
Ի գովեստ 'ի խրախոյս երգս երգոց հիւսեցից.  
Ըստ բանի առածին թէ քաջաց չէք սահման.  
Չէնդ ոլբան հատանէ կալ տեղի դու այնքան:

Զանք քաջաց լաւութեան չեն կորուստ յապաղայն,  
Չի զանուռ դիւցաղանց ընկալցին յաւիտեան.  
Նա զե քաջք ընդ քաջաց պատահմամբ հանդիպեալ,  
Ի կողմանց իրեաց մարտն անյաղթ մնացեալ:

Երանի թէ յաղթիմ քան Լիթէ յաղթեցից,  
Չի ցուցից յաղթողին ես զեւր պարսա զլեռովին.  
Թէ յառաջ 'ի սրտէ գան բարեք ընկեցին,  
Մասնակցիլ բարութեան որպէս իւր իսկ անձին:

Մէրն յաղթող տաացաւ վիայ քեզ Եւաքեալն,  
Թապց նմին չէք օգուտ մինչ զլերինս փոփոխելն,